

EDUSKUNTA 2017

Eduskunta kokoontui vuoden 2017 ensimmäiseen täysistuntoonsa 1. helmikuuta Sibelius-Akatemian väliaikaistiloissa, joissa eduskunta toimi vielä kevätistuntokauden Eduskuntatalon peruskorjauksen takia. Avausistunnossa puhetta johti ikäpuhemies, kansanedustaja Pertti Salolainen (kok.), kunnes eduskunta valitsi puhemiehen ja kaksi varapuhemiestä. Puhemieheksi valittiin edelleen Maria Lohela (ps.), ensimmäiseksi varapuhemieheksi Mauri Pekkarinen (kesk.) ja toiseksi varapuhemieheksi Arto Sato-
nen (kok.). Valtiopäivien avajaiset olivat Finlandia-
talossa 2. helmikuuta.

Kokoonpanossa paljon muutoksia

Eduskunnan kokoonpano muuttui poikkeuksellisen paljon valtiopäivien 2017 aikana. Suurin muutos tapahtui kesäkuussa, kun perussuomalaisten eduskuntaryhmä jakaantui kahtia pian perussuomalaisen puolueen puoluekokouksen jälkeen. Kesäkuun 13. päivänä perustettu uusi eduskuntaryhmä otti aluksi nimekseen Uusi vaihtoehto (uv.). Siihen kuului kesäkuun lopussa 19 kansanedustajaa (Simon Elo, Sampo Terho, Vesa-Matti Saarakkala, Kimmo Kivelä, Timo Soini, Jari Lindström, Martti Mölsä, Ari Jalonen, Anne Louhelainen, Kari Kulmala, Pirkko Mattila, Jussi Niinistö, Kaj Turunen, Tiina Elovaara, Lea Mäkipää, Hanna Mäntylä, Maria Lohela, Reijo Hongisto ja Pentti Oinonen). Kun lisäksi Veera Ruoho erosi perussuomalaisista ja liittyi kokoomuksen eduskuntaryhmään, jäi perussuomalaisten ryhmään 17 kansanedustajaa. Syksyllä Uusi vaihtoehto vaihtoi nimensä Siniseksi eduskuntaryhmäksi (sin.).

Perussuomalaisten kahtiajako muutti myös hallituksen parlamentaarista pohjaa sekä hallituksen ja opposition voimasuhteita eduskunnassa. Perussuomalaisiin ennen muutosta kuuluneet viisi ministeriä siirtyivät uuteen eduskuntaryhmään ja jatkoivat valtioneuvoston jäseninä. Hallitusohjelma pysyi samana. Pääministeri Juha Sipilä (kesk.) antoi 14.6. eduskunnalle valtioneuvoston tiedonannon hallituspohjassa tapahtuneista muutoksista, ja eduskunta äänesti hallituksen luottamuksesta 22.6.

Uuden eduskuntaryhmän syntymisen lisäksi eduskuntaan tuli vuoden 2017 aikana useita uusia kansanedustajia pois-lähteneiden tilalle.

Olli Rehnille (kesk.) myönnettiin vapautus edustajantoimesta 1.2. alkaen, koska hänet oli valittu Suomen Pankin johtokunnan jäseneksi. Rehnin tilalle nousi Paula Lehtomäki (kesk.), joka pyysi vapautusta valtiosihteerin tehtävän hoitamista varten. Vapautus myönnettiin 9.2. alkaen, jolloin Lehtomäen tilalle eduskuntaan nousi Pekka Puska (kesk.).

Nasima Razmyar (sd.) vapautettiin edustajantoi-
mestaan 9.6. alkaen hänen siirryttyään Helsingin apu-
laispormestariksi. Razmyarin tilalle tuli Pilvi Torsti
(sd.).

Hanna Mäntylä (uv.) jätti eduskunnan 30.6.
tultuaan nimitetyksi erityisneuvonantajaksi Euroopan
neuvoston sihteeristöön. Hänen tilalleen nousi 3.7.
Matti Torvinen (uv.).

Alexander Stubbille (kok.) myönnettiin vapautus
edustajantoimesta 30.7. lukien Euroopan investointi-
pankin varapääjohtajan tehtävän takia. Hänen paik-
kansa täytti 2.8. alkaen Pia Kauma (kok.).

Hallituspuolueilla eli keskustalla, kokoomuksella
ja sinisillä oli eduskunnassa valtiopäivien päättyessä
yhteensä 106 kansanedustajaa.

Kansanedustajat aloittivat syysistuntokauden peruskorjatussa Eduskuntatalossa 5.9.

Sotelle aikalaisä, alkoholi puhutti

Sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisuudistuksen eli soten odotettiin hallitsevan eduskunnan työtä vuonna 2017. Eduskunta ehtikin alkuvuonna aloittaa useiden laajojen sote-lakipakettien käsittelyn. Hallitus otti kuitenkin soten valmistelussa aikalaisän sen jälkeen, kun eduskunnan perustuslakivaliokunta totesi kesäkuussa, etteivät hallituksen esitykset olleet kaikilta osin perustuslain mukaisia. Perustuslakivaliokunnan 29.6. antaman lausunnon mukaan hallituksen esittämä maakunnan velvollisuus yhtiöittää sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut oli perustuslain vastainen. Lisäksi hallituksen esityksessä oli esitetty yksityistettäväksi suuri määrä julkisia tehtäviä tavalla, joka ei täyttänyt perustuslain vaatimuksia siitä, miten julkisia hallintotehtäviä voi antaa muille kuin viranomaisille.

Hallitus ilmoitti, että se tekee eduskunnan käsitellyssä oleviin lakiesityksiin perustuslakivaliokunnan edellyttämät muutokset ja että valinnanvapaudesta annetaan uusi hallituksen esitys alkuvuodesta 2018. Koska valinnanvapautta sekä soten järjestämis- ja maakuntalakeja koskevat esitykset ovat poliittisesti sidoksissa toisiinsa, ei kokonaisuudistus edennyt eduskunnassa vuoden 2017 aikana. Sen sijaan eduskunta säätöi pikavauhtia lain, jolla pyritään estämään sosiaali- ja terveyspalvelujen laajamittaiset ulkoistukset niin kauan, kuin sote on kesken. Lain säätämistä vauhditti niin sanottu Meri-Lapin tapaus, jossa joukko kuntia teki paikalliset sairaanhoitopalvelut turvatakseen pitkäaikaisen ulkoistussopimuksen yksityisen yrityksen kanssa.

Ulko- ja turvallisuuspolitiikassa eduskunta käsiteli kevätistuntokaudella loppuun kaksi edellisen vuoden valtiopäivillä alulle pantua suurta kokonaisuutta: puolustuspoliittisen selonteon sekä kansainvälisen avun vastaanottamista ja antamista koskevan lakipaketin. Eduskunnan hyväksymän selonteon mukaan Suomi parantaa puolustusvalmiuttaan merkittävästi muun muassa kasvattamalla sodan ajan joukkoja sekä uusimalla niin maa-, meri- kuin ilmavoimienkin kalustoa. Suomi pitää myös edelleen avoimena mahdollisuuden hakea Nato-jäsenyyttä. Kansainvälisen avun antamista ja saamista koskevat lait tarkoittavat, että puolustusvoimat voi auttaa toista valtiota, EU:ta tai kansainvälistä järjestöä esimerkiksi terrori-iskun, luonnonkatastrofin tai suuronnettomuuden takia.

Vastaavasti Suomi voi pyytää samoilta tahoilta puolustusvoimien toimialaan kuuluvaa apua.

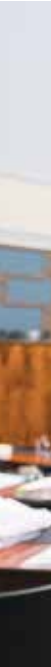
Eduskunta päätti keväällä liikenteen palveluita koskevasta uudistuksesta, jolla muun muassa lopetetaan taksien hintasääntely ja helpotetaan kuljetusyrittäjäksi ryhtymistä. Lait tulevat voimaan pääosin heinäkuussa 2018. Postilakia muutettiin siten, että kirjeitä ei enää tarvitse jakaa kuin kolmena päivänä viikossa sanomalehtien varhaisjakeluverkon alueilla. Postin ei myöskään tarvitse kuljettaa kirjeitä perille yhtä nopeasti kuin ennen.

Loppuvuonna eduskunta höllensi alkoholin vähittäismyyntiä kaupoissa ja ravintoloissa koskevaa sääntelyä ja nosti samalla alkoholiveroa. Alkoholilain ensimmäinen käsittely täysistunnossa oli poikkeuksellisen jännittävä, sillä kansanedustajat olivat saaneet eduskuntaryhmiltään luvan äänestää omantuntonsa mukaisesti. Ratkaisevassa äänestyksessä eduskunta päätti äänin 98–94, että vähittäiskaupassa myytävissä alkoholijuomissa saa olla alkoholia 5,5 prosenttia, kun aiempi yläraja oli 4,7.

Eduskunnan perustuslaissa määriteltyihin tehtäviin kuuluu lakien säätämisen, pääministerin valinnan ja valtion talousarviosta päättämisen lisäksi Suomea sitovien kansainvälisten sopimusten hyväksyminen. Vuonna 2017 eniten kansalaiskeskustelua herätti Tenojoen kalastusta koskevan sopimuksen uusiminen Norjan kanssa.

Runsaasti keskustelua herätti myös työttömyys- turvalain muutos. Täyden työttömyysetuuden saadakseen työttömän täytyy osoittaa aktiivisuutensa toimimalla määrätty aika palkkatyössä tai yrittäjänä tai osallistumalla työllistymistä edistäviin toimenpiteisiin. Samalla työttömyysturvan omavastuuaikaa lyhennettiin seitsemästä päivästä viiteen. Lain kumoamiseen tähtäävä kansalaisaloite keräsi vaadittavat 50 000 allekirjoitusta ennen vuodenvaihdetta ja tulee eduskunnan käsittelyyn vuonna 2018.

Eduskunnalle jätettiin vuonna 2017 neljä kansalaisaloitetta, jotka koskivat eutanasian laillistamista, kesäajasta luopumista sekä Malmin lentokentän ja Vaasan aluesairaalan palvelujen säilyttämistä. Näistä loppuun asti ehdittiin käsitellä kellojen siirtäminen kesäaikaan. Aloite hylättiin, koska asia ei kuulu eduskunnan päätösvaltaan. Loppuun asti käsiteltiin myös kolme vuonna 2016 jätettyä kansalaisaloitetta, jotka koskivat nollatuntisopimuksia, eläkeindeksiä ja avioliittolain muutosta.

Maija Laine vieraili eduskunnassa Avointen ovien päivänä 15.10. Hän oli käynyt Eduskuntatalossa edellisen kerran vuonna 1947, mistä hänellä oli mukanaan valokuva.

Eduskuntatalon peruskorjaus valmistui

Eduskunta pääsi syysistuntokauden alussa takaisin vanhaan arvokiinteistöönsä, kun Eduskuntatalon peruskorjaus valmistui. Vuonna 1931 valmistuneen Eduskuntatalon talotekniikka uusittiin peruskorjauksessa, minkä lisäksi muun muassa entisöitiin ikkunat, sisäpinnat ja suuri osa julkisten tilojen huonekaluista. Peruskorjauksen valmistumisen kunniaksi eduskunta järjesti syksyllä kahtena viikonloppuna avointen ovien päivät, joiden aikana Eduskuntataloon tutustui yli 6 500 vierasta. Opastetut vierailut alkoivat lokakuun puolivälissä ja saavuttivat nopeasti niin suuren suosion, että varatut ajat loppuivat kesken, koska Eduskuntatalossa kerrallaan sisällä olevaa vierailijamäärää ei turvallisuussyistä voi kasvattaa.

Peruskorjauksen aikataulutavoitteena oli, että Suomen satavuotisen itsenäisyyden juhlaistunto pidetään Eduskuntatalossa. Tavoite toteutui, ja juhlaistunnonsa 5.12. eduskunta päätti rahoittaa Itsenäisyyden juhluvuoden lastensäätiötä (ITLA), jonka tarkoituksena on tukea Suomessa asuvien lasten ja lapsiperheiden hyvinvointia ja yhdenvertaista kehitystä. Juhlapäätöksen myötä eduskunta antoi suostumuksensa

säätiön pääomittamiselle 50 miljoonalla eurolla.

2.5. eduskunta päätti itsenäisyyden juhluvuoden kansallispuiston perustamisesta Suomussalmen Hossaan. Asiaa koskeva hallituksen esitys käsiteltiin eduskunnan ympäristövaliokunnassa, joka myös osallistui kansallispuiston avajaisiin kesäkuussa.

Eduskunta osallistui itsenäisyyden juhluvuoden tuottamalla Suomessa ja ulkomailla yli seitsemänkymmentä Suomi 100 -tapahtumaa. Marraskuun 15. päivänä eduskunta muisti sadan vuoden takaisia tapahtumia järjestämällä demokratian tulevaisuutta pohtineen juhlaseminaarin sekä palkittamalla koululaiskilpailun parhaat ehdotukset nuorten uudesta itsenäisyysjulistuksesta. 100visio-kilpailun voittajaksi valikoitui kuopiolaisten lukiolaisten Suomalaiset-teksti.

Kansanedustajat kouluissa -tapahtuma sisälsi lähes 600 kouluvierailua ja 200 päiväkotikäyntiä. Suurin osa eduskunnan järjestämistä tapahtumista oli tarkoitettu kansalaisille.

Suomi 100 näkyi kansainvälisillä areenoilla

Juhlavuosi näkyi myös eduskunnan kansainvälisessä toiminnassa. Puhemiehistö edusti virallista Suomea useissa juhluvuoden kunniaksi ulkomailla järjestetyissä tapahtumissa, minkä lisäksi eduskunnassa kävi tavanomaista enemmän kansainvälisiä vieraita.

Suomen puheenjohtajuus Pohjoismaiden neuvostossa osui itsenäisyytemme juhluvuoteen ja huipentui Pohjoismaiden neuvoston 69. istuntoon Eduskuntatalossa 31.10.–2.11. Istunnon pääteemoja olivat muun muassa rajaesteiden poistaminen ja pohjoismaisen luottamukseen perustuvan yhteiskuntamallin nykytila.

Pohjoismaiden neuvosto on yksi niistä yhdeksästä monenkeskisestä parlamenttienvälisestä järjestöstä, jossa Suomella on eduskunnan nimeämä valtuuskunta. Muut kahdeksan valtuuskuntaa ovat:

Tanskan parlamentin lahja satavuotiaalle Suomelle oli talvisodan tanskalaisille vapaaehtoisille omistettu muistokivi, joka paljastettiin Hietaniemen hautausmaalla puhemies Pia Kjærsgaardin ja varapuhemies Kristian Pihl Lorentzenin vieraillessa Helsingissä 7.12.

- Euroopan neuvoston Suomen valtuuskunta
- Etyjin parlamentaarisen yleiskokouksen Suomen valtuuskunta
- Arktisen alueen parlamentaarikkokonferenssin Suomen valtuuskunta
- Parlamentaarisen Itämerikonferenssin Suomen valtuuskunta
- Parlamenttienvälisen liiton IPU:n Suomen johtokunta
- Aasian ja Euroopan parlamentaarinen kokous (ASEP)
- Naton parlamentaarisen yleiskokouksen Suomen valtuuskunta
- Välimeri-unieron parlamentaarisen yleiskokouksen Suomen valtuuskunta

Eduskunnalla on näissä järjestöissä yhteensä 103 paikkaa. Useissa järjestöissä käsiteltiin vuonna 2017 ilmiöitä, jotka haastavat eurooppalaisia arvoja, demokratiakäsitystä ja oikeusvaltioperiaatetta. Monenkeskisten järjestöjen lisäksi parlamenttien välillä on kahdenkeskistä vierailuvaihtoa. Vuonna 2017 eduskunnassa vierailivat muun muassa Marokon, Albanian, Norjan, Unkarin, Irlannin, Namibian ja Tanskan puhemiehet.

Eduskunnan menot 23 euroa kansalaista kohden

Eduskunnan kaikkien menojen yhteissumma oli 124,6 miljoonaa euroa vuonna 2017. Jokaista suomalaista kohden eduskunnan menot olivat noin 23 euroa. Eduskunnan kanslian menoja ovat muun muassa henkilöstö-, kiinteistö- ja tietohallintomenot. Niiden

lisäksi eduskunnan kokonaismenoihin lasketaan kansanedustajien, heidän avustajiensa ja poliittisten ryhmien menot.

Kansanedustajan palkkio on 1.2.2016 lukien 6 407 euroa kuukaudessa ja yli 12 vuotta palvelleella kansanedustajalla 6 887 euroa kuukaudessa. Puhemiehen palkkio on 11 792 euroa kuukaudessa ja varapuhemiesten 9 830 euroa kuukaudessa. Valiokuntien ja valtiovarainvaliokunnan jaostojen puheenjohtajille sekä eduskuntaryhmien puheenjohtajille maksetaan 475–1 188 euron lisäpalkkio kuukaudessa. Palkkio on verotettavaa tuloa. Lisäksi maksetaan verotonta kulukorvausta 987–1 809 euroa. Kulukorvauksen suuruuteen vaikuttaa edustajan kotipaikka sekä se, onko hänellä kakkos-asunto pääkaupunkiseudulla.

Eduskunnan kansliassa oli vuoden 2017 lopussa 537 työntekijää, joista 104 oli kansanedustajien avustajia. Lisäksi 86 kansanedustajaa saa avustajapalvelunsa oman eduskuntaryhmänsä kansliasta.

Eduskunnan hallintoa ja taloudenhoitoa johtaa, valvoo ja kehittää puhemiehen johtama, kansanedustajista koostuva kansliatoimikunta. Se nimittää eduskunnan korkeimmat virkamiehet ja ratkaisee eduskunnan hallintoa ja taloudenpitoa koskevat merkittävät asiat.

Valtiopäivien 2017 lopussa kansliatoimikuntaan kuuluivat puhemies Maria Lohela, varapuhemiehet Mauri Pekkarinen ja Arto Satonen sekä kansanedustajat Eero Heinäluoma (sd.), Markus Lohi (kesk.), Anne Louhelainen (sin.) ja Jukka Kopra (kok.). Varajäseniä olivat Heli Järvinen (vihr.), Silvia Modig (vas.), Stefan Wallin (r.) ja Päivi Räsänen (kd.).

VIREILLEPANNUT ASIAT VALTIOPÄIVITTÄIN

	2013	2014	2015	2016	2017
Hallituksen esitykset (HE)	221	367	153	273	206
Valtioneuvoston tiedonannot (VNT)	2	1	2	0	1
Valtioneuvoston selonteot (VNS)	7	10	1	7	7
Pääministerin ilmoitukset (PI)	4	7	4	3	5
Lakialoitteet (LA)	80	116	52	108	97
Toimenpidealoitteet (TPA)	60	57	28	66	63
Talousarvioaloitteet (TAA)	576	538	362	462	535
Kansalaisaloite (KAA)	3	3	5	4	4
Lisätalousarvioaloitteet (LTA)	80	199	6	5	7
Välikysymykset (VK)	4	8	5	3	4
Kirjalliset kysymykset (KK)	1 232	1 245	432	678	653
Unioniasiat (U)	92	48	27	74	73

VALIOKUNTIEN VUODEN 2017 VALTIOPÄIVILLÄ PITÄMIEN KOKOUSTEN SEKÄ LAATIMIEN MIETINTÖJEN JA LAUSUNTOJEN LUKUMÄÄRÄT

	KOKOUKSET	MIETINNÖT	LAUSUNNOT
Suuri valiokunta (SuV)	61	1	10
Perustuslakivaliokunta (PeV)	122	3	61
Ulkoasiainvaliokunta (UaV)	102	10	10
Valtiovarainvaliokunta (VaV)	65	26	5
Valtiovarainvaliokunnan jaostot*	209		
Tarkastusvaliokunta (TrV)	76	10	5
Hallintovaliokunta (HaV)	115	28	40
Lakivaliokunta (LaV)	91	15	20
Liikenne- ja viestintävaliokunta (LiV)	102	23	29
Maa- ja metsätalousvaliokunta (MmV)	92	11	30
Puolustusvaliokunta (PuV)	80	5	9
Sivistysvaliokunta (SiV)	106	18	18
Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta (StV)	114	23	14
Talousvaliokunta (TaV)	105	23	54
Tulevaisuusvaliokunta (TuV)	58	2	6
Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta (TyV)	93	7	13
Ympäristövaliokunta (YmV)	98	17	27
Yhteensä (ml. VaV:n jaostot)	1 689	222	351

* Valtiovarainvaliokunnan päätökset valmistellaan yleensä jossakin sen kahdeksasta jaostosta. Niillä oli kokouksia seuraavasti: hallinto- ja turvallisuusjaosto 32, verojaosto 51, sivistys- ja tiedejaosto 26, maatalousjaosto 19, liikennejaosto 18, työ- ja elinkeinojaosto 30, kunta- ja terveysjaosto 18, asunto- ja ympäristöjaosto 15. Yhteensä jaostojen kokouksia oli 209.

KANSANEDUSTAJAT 31.12.2017

EDUSKUNTARYHMÄT, KANSANEDUSTAJIA YHTEENSÄ 200

Keskustan eduskuntaryhmä (kesk.) 49 kansanedustajaa
Kansallisen Kokoomuksen eduskuntaryhmä (kok.) 38 kansanedustajaa
Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä (sd.) 35 kansanedustajaa
Sininen eduskuntaryhmä (sin.) 19 kansanedustajaa
Perussuomalaisten eduskuntaryhmä (ps.) 17 kansanedustajaa
Vihreä eduskuntaryhmä (vihr.) 15 kansanedustajaa
Vasemmistoliiton eduskuntaryhmä (vas.) 12 kansanedustajaa
Ruotsalainen eduskuntaryhmä (r.) 10 kansanedustajaa
Kristillisdemokraattinen eduskuntaryhmä (kd.) 5 kansanedustajaa

10 VAASAN VAALIPIIRI, 16 KANSANEDUSTAJAA

6 HÄMEEN VAALIPIIRI, 14 KANSANEDUSTAJAA

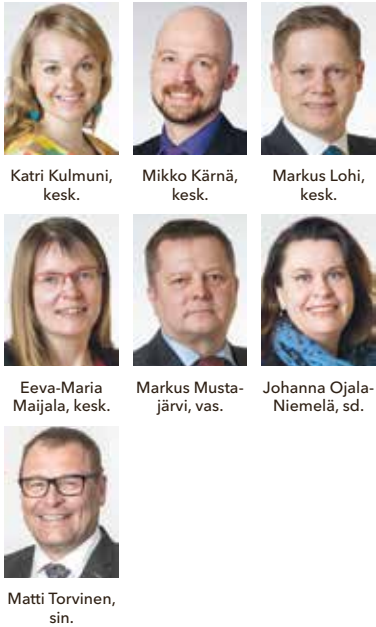
3 VARSINAIS-SUOMEN VAALIPIIRI, 17 KANSANEDUSTAJAA

2 UUDENMAAN VAALIPIIRI, 35 KANSANEDUSTAJAA

13 LAPIN VAALIPIIRI, 7 KANSANEDUSTAJAA

12 OULUN VAALIPIIRI, 18 KANSANEDUSTAJAA

9 SAVO-KARJALAN VAALIPIIRI, 16 KANSANEDUSTAJAA

8 KAAKKOIS-SUOMEN VAALIPIIRI, 17 KANSANEDUSTAJAA

1 HELSINGIN VAALIPIIRI, 22 KANSANEDUSTAJAA

